

A 6-14 ÉVES TANULÓK MOTIVÁCIÓJÁNAK VIZSGÁLATA A TESTNEVELÉS ÓRÁN A VASVÁRI KARDOS LÁSZLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

Szerző: Hubay Kinga, testnevelés szak (egyetemi kiegészítő)

Konzulens: Bocz Árpád, főiskolai docens

(*Testnevelés- és Sporttudományi Szekcióban I. helyezés és különdíj*)

1.A motiváció pszichológiai szakirodalma

„Mi tehát a motiváció? A moveo (=mozgat,mozdít) igéből származik és valamilyen erőfeszítésre irányuló cselekvést jelent.”¹ (Dr. Nagykáldi Csaba: A sport és a testnevelés pszichológiai alapjai. Bp. Computer Arts Bt., 1998. 55. o.)

Megkülönböztetünk alapvető, elsődleges, biológiai eredetű motívumokat, valamint magasabb rendű, társadalmi eredetű motívumokat.

2.Pedagógiai megfontolásból háromféle szintet különböztetünk meg (Réthy Endréné megfogalmazása alapján)

- **Beépült tanulási motivációról** akkor beszélünk, amikor a tanuló lelkiismereti, tudati alapon követi a társadalmi, iskolai követelményeket. Erkölcsei kötelesség.
- **Belső tanulási motivációról** akkor beszélünk, ha a motiváció magában a tanulóban ébred. Forrása maga a tevékenység öröme. A társadalmi és az iskolai kívánalmaknak azért tesz eleget a tanuló, mert azok saját céljaival egybeesnek.
- **Külső tanulási motivációról** akkor beszélhetünk, ha a tanulás csak eszköz valamilyen külsődleges cél elérése érdekében. Ilyen külső cél lehet például: jó jegy, tárgyi jutalom, a szociális jutalom, elismerés. Ez utóbbi lehet: szülők, tanárok, iskolatársak elvárásainak való megfelelésből fakadó motiváció.

3.Kapcsolata a testneveléssel

A testnevelés és sporttevékenység egyik legfontosabb teljesítményfokozó eszköze, amely azt jelenti, hogy a már elért eredmény, ösztönző hatással van a tanulóra és további teljesítményfokozásra, feladatvállalásra és erőfeszítésre motiválja.

4.Vasvár

Magyarország nyugati részén, Vas megyében található település. Vasvár lakóinak száma 2006. január 1-jén 4695 fő. Településünk gazdasági, társadalmi szempontból elmaradott kistérségben található, amely besorolással a Nyugat-Dunántúli Régióban csak néhány térség rendelkezik.

5.Az iskola

Városunkban nyolc évfolyamos általános iskola működik, önkormányzati fenntartásban. Az iskola tanulóinak száma 556 fő (ebből 509 gyermek normál tagozatos, 47 gyermek sajátos nevelésű). A sportcsarnok 3 testnevelés óra egyidejű megtartására alkalmas.

6.A vizsgált minta

509 normál tagozatos, általános iskolai tanulót vizsgáltam a fent említett iskolában. A részt vevő osztályok heti testnevelésóráinak átlaga 2,625. Az alsó tagozaton heti három testnevelésóra van. Az 5.-6. évfolyamon 2,5; a 7.-8. évfolyamon pedig 2 testnevelésóra van hetente.

Az adatokat 2006-os tanév tavaszi felében gyűjtöttük. A felmérések március 20-án kezdődtek és március 30-án fejeződtek be.

7.A kutatás célja

Kutatásom célja az volt, hogy rámutassak milyen mértékben változik a gyerekek motivációja a testnevelésórán, az első évfolyamtól a 8. évfolyamig, illetve milyen az érzelmi, értelmi és erkölcsi telítettségük a tantárggyal szemben iskolánkon belül.

8.A vizsgálat módszere

A tanulóknak csoportos keretek között, egy 22 kérdésből álló (a mellékletben bemutatott) kérdőívet kellett kitölteniük. A kérdőív szerkesztésénél felhasználtam Réthy Endréne (A tanítás-tanulási folyamat motivációs lehetőségeinek elemzése című könyvéből) egy tanulási motivációra vonatkozó kérdőívét. A kérdőívet átszerkesztettem olyan módon, hogy csak a testnevelésórával kapcsolatos telítettségre, illetve motivációra kérdezzen rá.

9.Az eredmények feldolgozása

A feldolgozás során 509 tanulói kérdőív, azaz 11198 kérdés elemzésére és értékelésére került sor. A válaszok az iskolai szerverre kerültek. Az adathalmaz feldolgozása során segítségemre volt kolléganőm, Pál Katalin matematika – fizika - számítástechnika szakos tanárnő. A beérkezett adatokat táblázatba rendeztük a Microsoft Excel program segítségével. A kérdőív hat kérdése esetében (B., E., F., R., T., U.) a pozitív választ nem az 5-ös, hanem az 1-es szám megjelölése jelentette. Emiatt ezen kérdések elemzésekor megfordítottuk a számok jelentéstartalmát ($5 \rightarrow 1$, $4 \rightarrow 2$, $3 \rightarrow 3$, $2 \rightarrow 4$, $1 \rightarrow 5$) a könnyebb és átláthatóbb adatfeldolgozás érdekében. Ezek után, már csak a megfordított adatsorral dolgoztunk. Így minden kérdés esetében az 5-ös számú válasz jelentette a legpozitívabb válaszadást. Matematikai-statisztikai módszereket alkalmaztunk a különböző csoportok összehasonlításánál, elemzésénél. Százalék-, átlag és rangsorvizsgálatokat végeztünk, majd grafikonokon is megjelenítettük ezeket az adatokat.

10.A vizsgálat

Vizsgálódásom során először is arra voltam kíváncsi, hogy a tanulói személyiségben belül, mely dimenzió (érzelmi, értelmi, erkölcsi) befolyásolja legerősebben a testneveléshez kapcsolódó motivációt, illetve egy-egy dimenzió belül mely tényezők gyakorolják a legnagyobb hatást.

Az évfolyamokat korcsoportokba, a kérdéseket pedig három dimenzióba (érzelmi, értelmi, erkölcsi) rendeztük (1. táblázat).

Az I. korcsoportba tartoznak az 1. és a 2. osztályosok. A II. korcsoportba tartoznak a 3. és a 4. osztályosok. A III. korcsoportba tartoznak az 5. és a 6. osztályosok. A IV. korcsoportba pedig a 7. és a 8. osztályosok tartoznak.

A kérdéseket kategorizálva az érzelmi csoportba kerültek az „E, F, H, K, L, M, R, S, T, U, V” betűvel jelöltek. Az értelmi dimenzióba a „D, G, Z” jelű kérdéseket rendeztem. Valamint az erkölcsi kategóriába soroltam az „A, B, C, I, J, N, O, P” megjelölésű kérdéseket (a kategorizáláshoz is Réthy Endrének már említett kutatását vettem segítségül).

Ha a tanulók összességét vesszük alapul, akkor a tanulók tanulási motiváltságát legerősebben az értelmi-megismerési hatás befolyásolja (átlaga 3,94), ezt szorosan követi az erkölcsi hatás (átlaga 3,92), majd következik az érzelmi-szociális terület (átlaga 3,80). Megállapíthatjuk, hogy a diákok tanulási motivációjához mindhárom terület közel azonos mértékben szükséges. Tanárként meg kell tudnunk találni az arany középutat ebben az esetben is.

Egy további finomabb elemzés arra is lehetőséget adott, hogy egy-egy dimenzió belül feltárjuk a legerősebb hatást gyakorló tényezőket:

Az értelmi-megismerési motivációs dimenzió belül a legerősebb hatást a kíváncsiság, az új dolgok megismerése, felfedezése váltja ki. Számukra a tanulnivalók újdonságtartalma vonzerőként hat, s a különleges feladatok fokozott érdeklődést váltanak ki belőlük.

A második helyre kerülő erkölcsi-önintegrációs motivációs dimenzió belül a meghatározó tényező a jó jegyért, illetve dicséretért való törekvés.

A tanulás érzelmi-szociális motivációs dimenzióján belül a legerősebb hatást a testnevelésórához fűződő érzelem gyakorolja, amely iskolánkon belül meglehetősen magas (4,66).

Nagyon sajnálatos adat, hogy mindhárom dimenziót figyelembe véve (természetesen e kategórián belül is) az utolsó helyre szorult a testnevelés-órai elfáradás (3,07).

Nézzük meg a legszembetűnőbb eredményeket iskolai szinten (2. táblázat)!

A tanulók arra a kérdésre, hogy elfáradnak-e a testnevelésórán, a következő válaszok születtek: 32%-uk soha vagy nagyon ritkán fárad el, 31%-uk néha és csak 37%-uk nyilatkozott úgy, hogy elég gyakran, illetve szinte mindig elfáradnak. Megállapíthatjuk, hogy a tanulók csak nagyon ritkán, illetve néha fáradnak el a testnevelésórán (63%). Ez elgondolkodtató adat azért is, mert a tanulók többsége képességeihez mérten jól dolgozik (78%) és az önálló feladatokat is becsületesen elvégzi (74%). Ezen adatok ismeretében, nagy a valószínűsége, annak, hogy a testnevelés-órákra tervezett munka mennyisége és azok hatékonysága nem kielégítő iskolánkban. Összességében a tanulók nagyobb része magas teljesítménymotivációval, kötelességtudással jellemezhető.

A minta 16%-a szinte mindig, illetve elég gyakran, 29%-uk néha és 55%-uk soha, illetve nagyon ritkán rendetlenkedik az órán. A vizsgáltak 70%-a, ha megszidják, elgondolkodik a tettén. A tanulók több, mint fele tehát, saját véleménye szerint, alkalmazkodik a követelményekhez és fegyelmezett.

A vizsgáltak 67%-a a testnevelés-órai versenyhelyzetekben próbál osztályelső lenni, 80%-ának nagyon fontos, hogy jó jegyet vagy dicséretet kapjon testnevelésből. Nagy részük tehát teljesítményorientált, s erőteljes jegycentrikusság tükröződik beállítódásán. A tanulóknak fejlett a presztízsszellem, igénylik az egyéni feladatokat, a szerepeltetést. A kutatásból kiolvasható, hogy a tanulók nagyobb hányada a testnevelés-órai normákat magáévá tette, s azt viselkedésében megjeleníti.

A tanulók nagy többsége, 91%-a nem érez szorongást vagy félelmet a testnevelésóra előtt, sőt 72% várakozással néz elébe. A tanulók 78%-a soha nem kívánna olyat, hogy ne legyen testnevelésóra.

A diákok 43%-a szereti bemutatni a feladatokat osztálytársai előtt, ezen tanulók esetében szinte belső igényként jelentkeznek, hogy feladatokat kapjanak a tanártól, így nagyobb aktivitási teret nyernek a tanítás-tanulás folyamatában. Viszont 41%-uk nem szeret szerepelni az osztálytársai előtt. Ezeket a gyerekeket csoportos bemutatásokon kellene szerepeltetni. Az osztálytársak kritikai észrevétele a tanulók 25%-át elég gyakran, illetve szinte mindig zavarja. Ezt az adatot elég magasnak ítélem meg, ha arra gondolok, hogy a tanulók $\frac{1}{4}$ részét erősen zavarja az osztálytársak jelenléte például egy bemutatás alkalmával. Szinte lehetetlen elrekeszteni az ilyen természetű gyermeket a többiektől az osztályzások alkalmával. Esetenként ugyan megoldható, de véleményem szerint, hosszú távon, pedagógiaileg ez nem lehet megoldás. A társadalom ugyanis elvárja a közösségbe beilleszkedő, ott együttműködő és jó teljesítményt nyújtó egyéneket.

Most vizsgáljuk meg a négy korcsoport közti különbségeket és hasonlóságokat (3. táblázat).

Mindjárt az első kérdésnél különbséget tapasztalhatunk. Míg az I. és II. korcsoportosok közel felét szinte mindig vagy nagyon gyakran zavarja, ha hibásan végzi a feladatát, addig a III. és IV. korcsoportosoknak csak 34%-át.

Arra a kérdésre, hogy versenyhelyzetekben próbálnak-e elsők lenni, számottevő különbségek nem születtek a tanulók körében. Bár az életkor növekedésével, ezen a téren is csökkenő tendenciát mutat a motiváció.

A III. és IV. korcsoportosok érdeklődése, fogékonysága az új dolgokra, szerencsére nem sokat csökken az évek folyamán (75%-ról 67%-ra) az I. és II. korcsoportosokéhoz képest.

Az iskola tanulóinak túlnyomó többsége (91%) nem érez szorongást, illetve nem fél a testnevelésórák előtt. Alsó és felső tagozaton nagyon szoros eredményeket kaptam e tekintetben. Bár itt megállapíthatjuk, hogy minél idősebbek a gyerekek, annál kevésbé szoronganak a testnevelés miatt. Viszont az előzőekből már tudjuk, hogy nem is annyira lelkiismeretesek a gyakorlatvégzések alkalmával, mint a kisebbek. Ebben az esetben megállapíthatjuk, hogy a lelkiismeretesség egyenesen arányos a stresszeléssel.

A következő esetben is negatívumot fedezhetünk fel a IV. korcsoportosok körében. Ennél a kérdésnél, arra voltam kíváncsi, ha elrontanak egy kijelölt feladatot, akkor megpróbálják-e azt még egyszer. Az I., a II. és a III. korcsoportosok eredménye megközelítőleg azonos. A csoportok 79%, 78%, illetve 73% vallja azt, hogy bizony szinte mindig vagy elég gyakran megismétlik a feladatot. Ezek a tanulók a bemutatások, osztályozások során megpróbálják a legjobbat kihozni magukból. Ellenben a sokat emlegetett IV. korcsoportosoknak csak kicsivel több, mint a fele (53%) hajlandó ilyen „áldozatot” hozni.

Alsó tagozaton a gyerekek nagy százaléka – I. korcsoport 93,5% és II. korcsoport 83,5% - dolgozik becsületesen, az önállóan kiadott feladatok során. Ha kicsit utána számolunk, hamar kiderülhet hogy egy 18 fős osztályban (ez iskolánkban az alsós osztályátlag), csak 2 olyan tanuló van átlagosan, akit külön ellenőrizni kell az egyéni feladatok során. Ez nem lehet probléma egy etlen tanár számára sem. A felsősöket vizsgálva a következőket kapjuk: III. korcsoportosok 69%-a, a IV. korcsoportosoknak csak 58%-a hajtja végre a teljesség igényével, a kijelölt gyakorlatokat. Ebben az esetben ez azt jelenti, hogy a testnevelőnek átlagban 9 tanuló munkáját kellene egyidejűleg kontrolálnia a testnevelésórán, az önálló feladatok során. Úgy gondolom ez a tevékenység nem minden körülmény között valósítható meg. Ezért is kellene a tanulóknak kifejleszteni a reális önértékelést és önellenőrzést, valamint azt, hogy legyenek igényesek saját munkájukra.

Az iskola tanulóinak nagy százaléka várja a testnevelésórákat. Az I., a II. és a III. korcsoportosok eredményei között nincs nagy eltérés. I. korcsoport → 82%, II. korcsoport → 79%, III. korcsoport → 80%. A IV. korcsoport adata viszont jócskán eltér ezektől a számoktól. Náluk ez a mérőszám 54%-ra esett vissza. A 13-14 évesek körében, oly sok más negatív tulajdonság mellett, megjelenni látszik a lustaság is.

Az „O” jelű kérdésre adott válaszok alapján megállapíthatjuk, hogy alsó tagozaton a gyermekeket könnyedén lehet fegyelmezni, felső tagozat esetében a szóbeli fegyelmezés már csak esetleges és nem olyan eredményes, mint ahogy azt elvárhatnánk.

Meglepő módon a IV. korcsoportosok azok, akik legjobban félnek attól, hogy ügyetlennek találják az osztálytársak (65%). A második helyen az I. korcsoportosok állnak 56%-kal. A II. és a III. korcsoportosok egymáshoz közeli (50%, illetve 52%) adatokat produkáltak.

A következőkben figyeljük meg, hogy hogyan alakul kérdésenként, iskolai szinten a szórásérték (4. táblázat).

A szórás azt méri, hogy az értékek a várható középértéktől (jelen esetben az átlagtól) milyen mértékben térnek el. Láthatjuk, hogy az „L” jelű kérdés („Szeretted-e bemutatni a feladatokat az osztálytársaid előtt?”) esetében a legnagyobb a szórás (1,63). Tehát ennél a kérdésnél voltak a legszélsőségeesebbek a válaszok. A legkisebb szórásérték (0,87) ebben az összehasonlításban az „E” jelű kérdésre született. Megállapíthatjuk, tehát többszörösen is, hogy az „Érzel-e félelmet vagy szorongást a testnevelésóra előtt?” típusú kérdésre, a gyerekek többsége hasonló választ adott. Az előzőekből már tudjuk, hogy az iskola tanulóinak 91% nem érez félelmet vagy szorongást, a testnevelésóra előtt. Ezekből az azonos válaszokból következik ez az alacsony szórásérték.

Arra is választ szerettem volna kapni, hogy hogyan is alakul az évfolyamok során a motiváltság (5. táblázat).

Az elemzést úgy végeztem, hogy megállapítottam, úgynevezett pont-, és kategóriaértékeket. A pontértékeket a kérdésekre adott válaszok pontszáma alapján számítottam ki. Tehát egy kérdésre 5 pontot lehetett legfeljebb kapni, ha a tanuló az 5-ös választ jelölte be. Az egy főre jutó legmagasabb pontszám így 110 pont lehetett (22×5). A kategóriaértékeket a következőképpen alakítottam ki. 110 ponttól 88 pontig → I. kategória: a kiválóan motiváltak csoportja, 87-66 pont között → II. kategória: a jól motiváltak csoportja, 65 és 44 pont között → III. kategória: közepesen motiváltak csoportja, 43-0 → a IV. kategória: a nem megfelelően motiváltak csoportja.

A „pontversenyt” a Kardos László Általános Iskolában, 2006. márciusában a 2. évfolyam nyerte, átlagban 90,80 pontot szerezve.

Megvizsgáltam azt is, hogy milyen az egyes kategóriák megoszlása, évfolyamonként (6. táblázat).

Az 1. évfolyamosok 63,5%-a tartozik az I. kategóriába, 34,6%-a a II. kategóriába és csak 1,9%-a a III. kategóriába. A IV. és az V. kategóriába nem is esett tanuló. A 2. évfolyamosok csak az első két kategóriában szerepelnek, 70,7 és 29,3 százalékkal. A táblázatból kiolvasható, hogy a 3. és a 4. évfolyam közel azonos szintet hozott, a kategóriák megoszlásának arányában is. Az 5. évfolyam motiváltsága közelebb van az alsó tagozatos átlaghoz, mint a felsőhöz.

Egyedül a 7. évfolyamon figyelhető meg a IV. kategória belépése az értékelésbe, ugyan nagyon elenyésző százalékban.

Dolgozatom írásakor kíváncsi lettem arra, hogy iskolánk tanulói közül, szám szerint, hányan esnek az I. kategóriába, hányan a II. kategóriába és így tovább (7. táblázat).

Láthatjuk, hogy az iskolánkban vizsgált gyerekek (509 fő) közül csak 1 fő nem megfelelően motivált, 48 fő közepesen motivált, 219 fő jól motivált és 241 fő kitűnően motivált a testnevelés területén. Elmondhatjuk, hogy a vasvári Kardos László Általános Iskolában megfelelő a testnevelés iránti motiváltság, de a kérdőíves felmérés adatai arra hívják fel a figyelmünket, hogy a testneveléshez kapcsolódó, tanulási motiváció fejlesztése terén van még tennivalónk, a még kielégítőbb hatások elérése érdekében.

Felhasznált irodalom:

1. Bánáti Ferenc: Mivel nem elégedettek a diákok? Köznevelés, 1997. 37. sz.
2. Csíkszentmihályi Mihály: FLOW Az áramlat. Bp. Akadémia Kiadó 1997.
3. Hamar Pál: Értékelés-osztályozás-testnevelés. Iskolai testnevelés és sport, 2005. 26. sz.
4. Dr. Kardos Alajos: Az akarat szerepe a mozgásigény szokássá válásában. Testnevelés Tanítása, 1976. 2. sz.
5. Réthy Endréné: A tanítási-tanulási folyamat motivációs lehetőségeinek elemzése. Bp. Akadémiai Kiadó, 1988.
6. Kozéki Béla-Berghammer Rita: Az empátia és a motiváció a gyermekek fejlesztésében. Fejlesztő Pedagógia, 1990. 4. sz.

Mellékletek

Kérdőív

Kedves Tanuló!

Itt van néhány kérdés arról, hogy mit csinálsz a **testnevelésórán** és hogy mi a véleményed róla? Nincs jó vagy rossz válasz. A válaszadás úgy történik, hogy bekarikázod azt a számot, amelyik jelentése a legközelebb áll ahhoz, amit csinálsz vagy amit érzel.

A KÉRDÉSEK CSAK A TESTNEVELÉSÓRÁKRA VONATKOZNAK!

A számok jelentéstartalma:	1	soha
	2	nagyon ritkán
	3	néha
	4	elég gyakran
	5	szinte mindig

Nem: fiú lány **Életkor:**-----év **Hányadik osztályba jársz?**-----

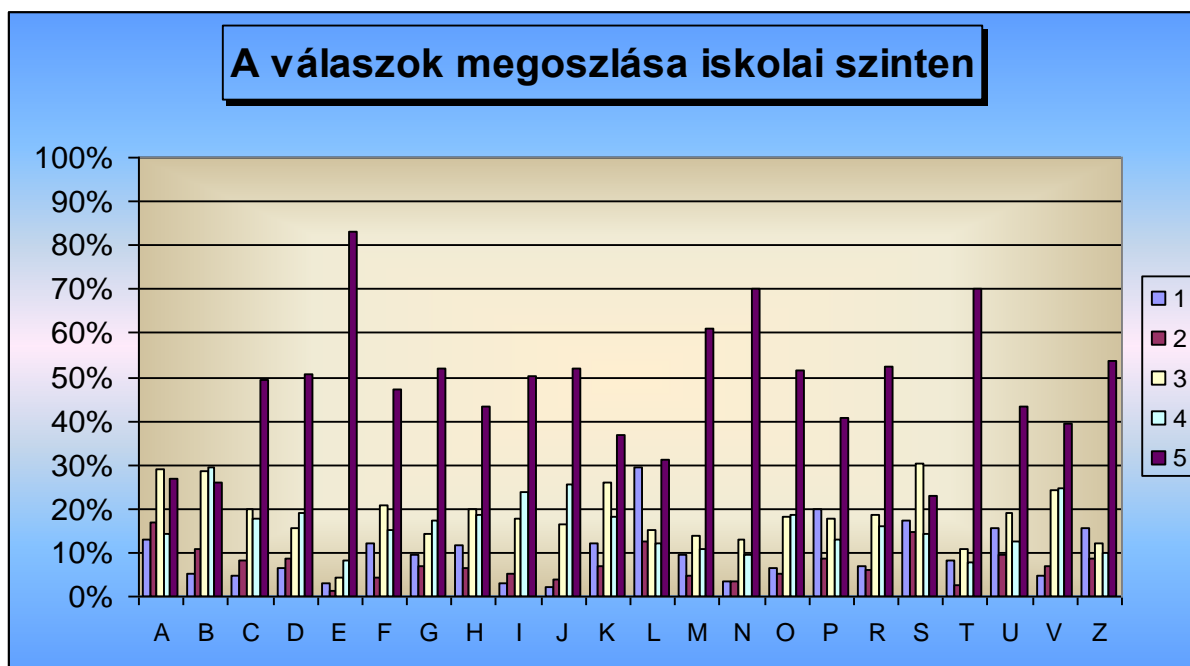
A. Zavar-e, ha hibásan végzed a feladatot?	1	2	3	4	5
B. Szoktál-e rendetlenkedni az órán?	1	2	3	4	5
C. A versenyhelyzetekben próbálsz te lenni az első?	1	2	3	4	5
D. Szeretsz-e új dolgokat kipróbálni, még ha nehezek is elsőre?	1	2	3	4	5
E. Érzel-e félelmet vagy szorongást a testnevelésóra előtt?	1	2	3	4	5
F. Szoktad-e várni a testnevelésóra végét?	1	2	3	4	5
G. Ha valamit elrontasz, megpróbálsz-e még egyszer?	1	2	3	4	5
H. Érdekesnek találod-e a testnevelésórát?	1	2	3	4	5
I. Elvégzed-e becsületesen azokat a feladatokat, amelyeket önállóan kell megcsinálni?	1	2	3	4	5
J. Képességeidhez mérten jól dolgozol a testnevelés órán?	1	2	3	4	5
K. Ha a testnevelődnek segíteni kell, magadtól jelentkezel-e?	1	2	3	4	5
L. Szereted-e bemutatni a feladatokat az osztálytársaid előtt?	1	2	3	4	5
M. Várod-e a testnevelésórákat?	1	2	3	4	5
N. Fontos-e neked, hogy jó jegyet kapjál testnevelésből?	1	2	3	4	5
O. Ha megszidnak elgondolkozol-e azon, hogy mit tettél?	1	2	3	4	5
P. Szeretnél-e csapatkapitány lenni a játékok során?	1	2	3	4	5
R. Megszidott-e már komolyabban a testnevelőd?	1	2	3	4	5
S. Elfáradsz a testnevelésórán?	1	2	3	4	5
T. Gondoltál-e már arra, hogy ne legyen testnevelésóra?	1	2	3	4	5
U. Félsz-e attól, hogy az egész osztály ügyetlennek gondol?	1	2	3	4	5
V. Vidám ember-e a testnevelő tanárod?	1	2	3	4	5
Z. Örülsz-e ha tanórán kívüli sportversenyre kell menned?	1	2	3	4	5

1. táblázat: A kérdések csoportosítása és a válaszok átlaga, az érzelmi-, értelmi-, és erkölcsi dimenziók szerint

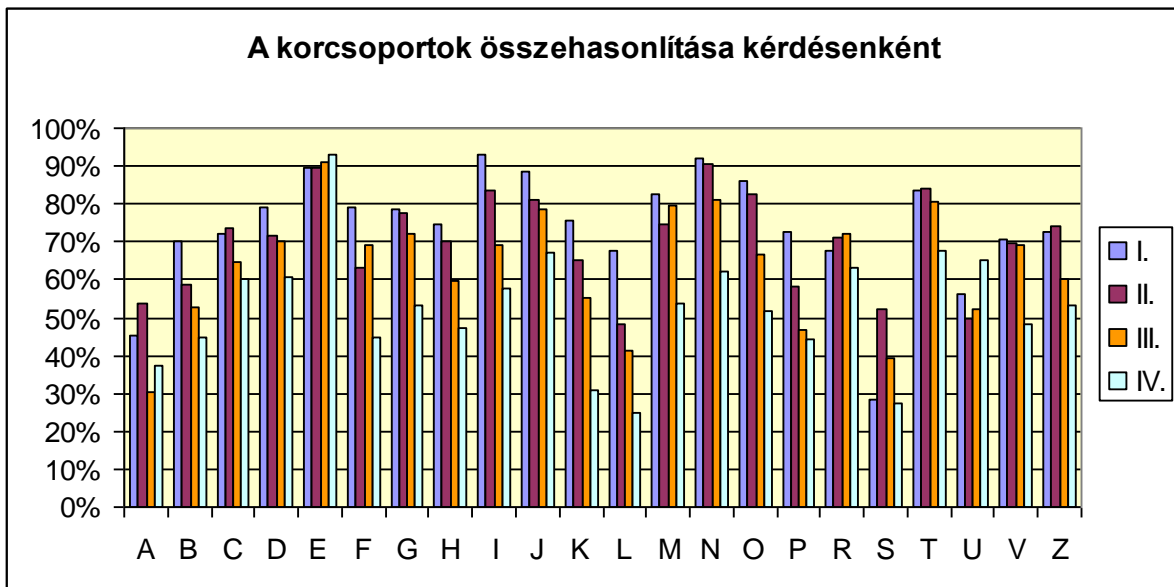
Érzelmi	E	F	H	K	L	M	R	S	T	U	V	átlag
I. korcsoport	4,65	4,30	3,99	4,20	3,89	4,42	4,09	2,66	4,40	3,55	3,95	4,01
II. korcsoport	4,58	3,84	4,05	3,87	3,23	4,20	4,07	3,44	4,45	3,43	4,11	3,93
III. korcsoport	4,68	3,97	3,77	3,64	3,05	4,34	4,11	3,24	4,33	3,52	4,08	3,89
IV. korcsoport iskola	4,73	3,30	3,30	2,93	2,28	3,53	3,43	2,94	3,82	2,95	4,06	3,39
	4,66	3,85	3,78	3,66	3,11	4,12	3,92	3,07	4,25	3,36	4,05	3,80
Értelmi	D	G	Z	átlag								
I. korcsoport	4,26	4,20	4,05	4,17								
II. korcsoport	4,18	4,31	4,10	4,20								
III. korcsoport	3,99	4,07	3,74	3,93								
IV. korcsoport iskola	3,64	3,38	3,38	3,47								
	4,02	3,99	3,82	3,94								
Erkölcsi	A	B	C	I	J	N	O	P	átlag			
I. korcsoport	3,06	3,99	4,15	4,61	4,47	4,82	4,53	3,99	4,20			
II. korcsoport	3,56	3,68	4,19	4,41	4,31	4,68	4,34	3,73	4,11			

III. korcsoport	3,18	3,59	3,97	4,03	4,25	4,43	4,04	3,39	3,86
IV. korcsoport	3,14	3,29	3,74	3,66	3,93	3,85	3,43	2,94	3,50
iskola	3,23	3,64	4,01	4,18	4,24	4,45	4,08	3,51	3,92

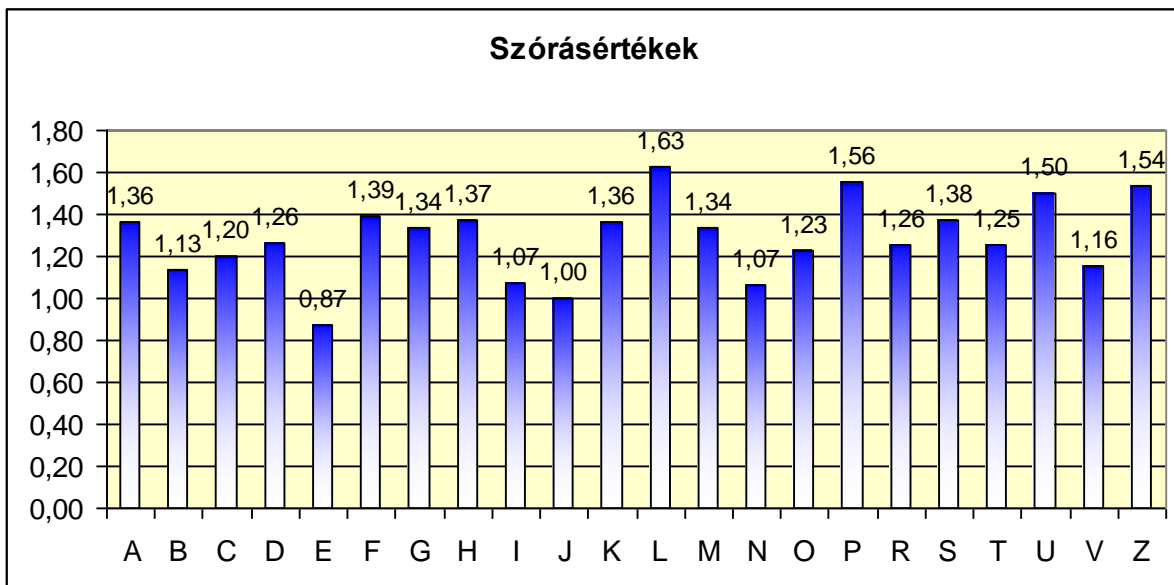
2. táblázat: A tanulók válaszainak megoszlása kérdésenként, iskolai szinten

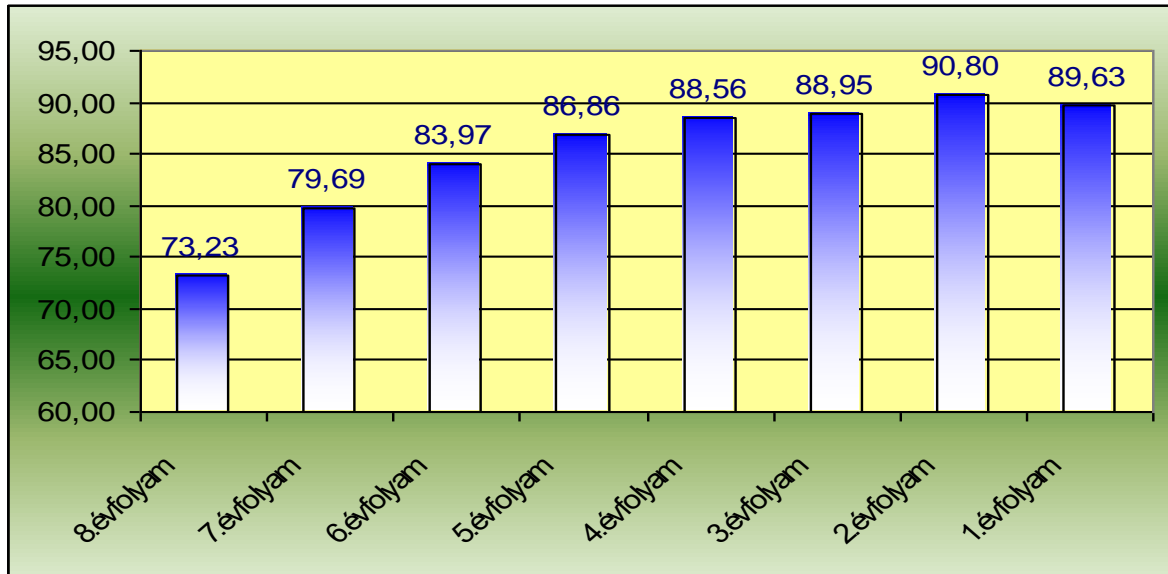
3. táblázat: A korcsoportok válaszainak (4-es és 5-ös) százalékos megoszlása, kérdésenként

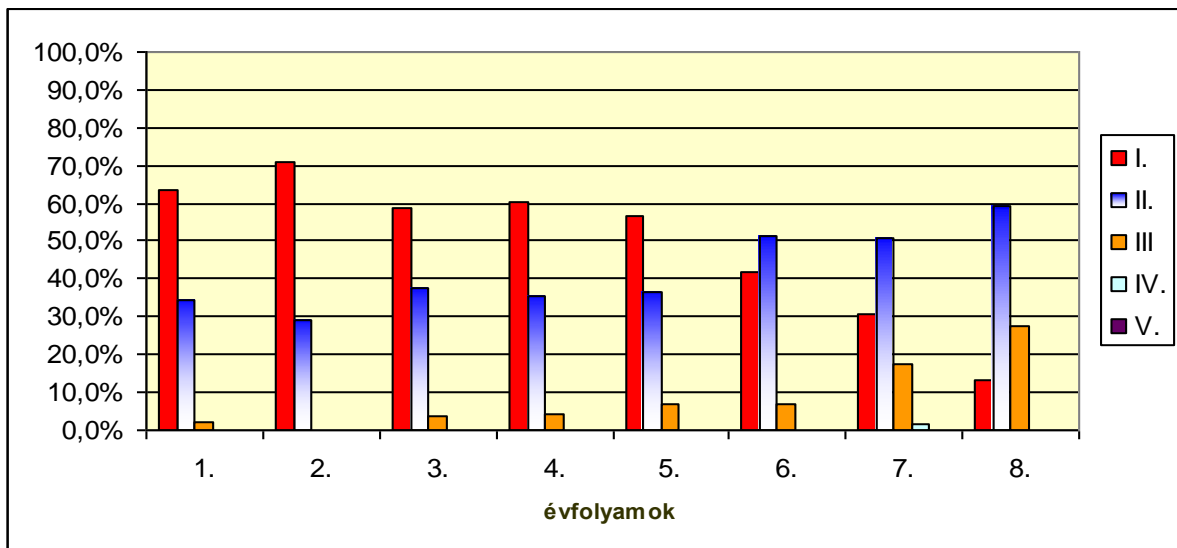
4. táblázat: A szórásértékek alakulása iskolai szinten, kérdésenként.

5. táblázat: Átlagpontok, az évfolyamok megoszlásában

6. táblázat: A tanulók kategóriákon belüli elhelyezkedése százalékban, évfolyamonként.

7. táblázat: Az iskola tanulóinak a megoszlása szám szerint, a kategóriacsoportokon belül.

